

13.12.2022

Група Б-1

Мегей А.В.

Основи правознавства

Урок № 19

Тема: Основи трудового права України

Хід уроку

1. Опрацюйте конспект уроку

Оплата праці, її правове регулювання.

Оплата праці – будь-який заробіток, як правило, у грошовому виразі, який за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану роботу або надані послуги. Заробітна плата виплачується не раніше як кожні півмісяця. Оплата праці регламентується Кодексом законів про працю України, Законом України „Про оплату праці” галузевої Тарифної угоди, нормативних актів Державної адміністрації залізничного транспорту.

Для окремих категорій працівників законодавством України можуть бути встановлені інші строки виплати заробітної плати.

Оплата праці складається з:	
<i>основної</i>	<i>додаткової</i>
залежить від результатів праці працівника й визначається тарифними ставками, підрядними розцінками, посадовими окладами, а також надбавками і доплатами у розмірах, не вище встановлених чином законодавством.	залежить від результатів господарської діяльності підприємства і встановлюється у вигляді премій, винагород, інших заохочувальних і компенсаційних виплат, а також надбавок і доплат, які не передбачені законодавством, або понад розміри, встановлені чинним законодавством.

Заробітна плата працівників за весь час відпустки виплачується не пізніше, ніж за три дні до початку відпустки.

Мінімальна заробітна плата – це встановлений і гарантований державою мінімальний рівень оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на всіх підприємствах незалежно від форм власності і господарської діяльності. Це розмір заробітної плати, нижче якого не може проводитися оплата за фактично виконану працівником повну місячну (денну або годинну) норму праці (робочий час).

Тарифна система оплати праці – це сукупність взаємопов'язаних елементів:

- тарифної сітки; - тарифних ставок;
- схем тарифно-кваліфікаційних характеристик.

При тарифній системі діють:

<i>Відрядна</i> оплата праці	<i>Погодинна</i> оплата праці
- оплата праці працівників проводиться за нормами і розцінками, встановленими, виходячи з розряду виконуваних робіт.	- оплата праці працівників проводиться за годинними (денними) тарифними ставками і застосуванням нормованих завдань або за місячним окладом.

Працівникам залізничного транспорту України виплачується надбавка за стаж роботи в галузі на умовах, передбачених Положенням про порядок виплати надбавки за стаж роботи в галузі, затвердженим наказом Міністра транспорту та зв'язку України – Генерального директора Державної адміністрації залізничного транспорту України.

Про нові умови чи зміну діючих умов оплати праці у бік погіршення власник чи уповноважений ним орган зобов'язані повідомити працівника не пізніше, ніж за два місяці до їхнього введення чи зміни.

Заробітна плата виплачується працівникам регулярно в робочі дні в терміни, встановлені колективним договором, але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, не більше від 16-ти календарних днів. Трудове законодавство України передбачає в ряді випадків виплати, які не пов'язані та не співмірні з витратами праці працівника, але носять гарантійний характер.

Гарантійними називаються передбачені законодавством виплати за періоди, коли працівник з поважних причин фактично не виконував свої трудові обов'язки. Гарантійні виплати встановлені з метою охорони матеріальних інтересів працівників і недопущення зниження їхньої заробітної плати.

Перелік виплат і доплат може бути доповнений за умови прийняття відповідних положень колективного договору.

Види гарантійних виплат і доплат

- Виплати працівникам на час виконання ними державних чи суспільних обов'язків.
- Виплати працівникам, які направляються на обстеження в медичні установи

- Виплата працівникам при настанні тимчасової непрацездатності
- Виплата працівникам, які направляються на підвищення кваліфікації
- Виплата працівникам у випадку здавання ними крові (донорам)
- Оплата у зв'язку з викликом як свідка, народного засідателя, експерта
- Виплата працівникам, які направляються у службові відрядження
- Виплата працівникам, при переїзді на роботу в іншу місцевість
- Оплата у зв'язку з простоем з вини адміністрації
- Виплата працівникам при звільненні їх від роботи у зв'язку з виконанням ними обов'язків військової служби
- Доплата підліткам до 18 років у зв'язку зі скороченням їм робочого дня
- Оплата часу перерв для годування дитини
- Виплата вихідної допомоги при звільненні працівника
- Доплата при переведенні на іншу роботу

Крім того, ст. 16 Закону України «Про залізничний транспорт» передбачено, що за працівниками підприємств, установ і організацій залізничного транспорту, переведеними на іншу роботу внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання або тим, що вийшли на пенсію за інвалідністю чи за віком, зберігається право на безплатний проїзд залізничним транспортом і пільги, передбачені законодавчими актами України для працівників залізничного транспорту, колективними договорами, угодами.

Домашнє завдання:

1. Опрацювати конспект уроку.

Виконані завдання відправте мені на електронну пошту anastasiamegei@ukr.net. У темі листа вказати номер групи, назву предмета, прізвище та ім'я.